

Handleiding kinderrechtenles 4: Privé

Deze kinderrechtenlessen zijn gemaakt door de gemeentelijke kinderombudsman Van Rotterdam, Albrandswaard, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel en Vlaardingen. Hebt u vragen of opmerkingen over de lessen, laat het de gemeentelijke kinderombudsman weten! U kunt haar bereiken via: info@kinderombudsmanrotterdam.nl.

1. Waar gaat les 4 over?

Les 4 gaat over het recht op privacy. Wat houdt dat in en geldt dat recht altijd? Soms moet het recht op privacy wijken voor een ander recht, zoals het recht om beschermd te worden tegen pesten of discriminatie. Ook komen de gevaren van het delen van informatie op internet aan de orde.

2. Gebruiksaanwijzing

U kunt de les online of offline gebruiken. De les duurt maximaal 45 minuten. De filmpjes duren kort (max 3 minuten). De les kan op het digibord getoond worden. Gebruikt u de les online: open de link via één van de volgende browsers: Google Chrome, Firefox 64 bit, Edge of Safari. Met de pijltjes onderaan in het midden van het scherm ga je door de les heen. Met het pijltje linksonder op het scherm ga je terug naar het overzichtsscherm van de les.

3. Benodigde materialen

opdracht 1, 2 en 4: pen en papier

opdracht 3: mondeling

4. Toelichting

Na het filmpje met tips over de gevaren voor de privacy op internet, volgen de tips nog een keer in beeld. Je kan dan eventueel nog doorpraten met de kinderen wie zich aan deze tips houdt.

Bij "Tot de volgende les" (laatste bolletje) is onder "Extra" een filmpje van het JIP opgenomen over cyberpesten. Dit filmpje duurt 3:15 minuten.

5. Opdrachten

Opdracht 1: wat vind jij privé? (10 minuten)

In tweetallen: laat de kinderen onderling uitwisselen wat ze privé vinden. Ze hebben nog geen informatie over wat privé is. Daarna klassikaal terugkoppelen. Wat privé is, volgt in het filmpje na de opdracht.

Deze opdracht maakt het verschil duidelijk tussen wat kinderen privé vinden (weinig) en wat onder het recht op privacy valt (veel). Deze opdracht brengt besef dat veel meer tot je privé hoort dan kinderen denken.

Antwoord:

Wel privé: Adres, schoolcijfers, op wie je verliefd bent, foto's & berichten die je plaatst (mits in een afgeschermd account).

Niet privé: berichten op youtube (is openbaar), high score bij een game (mits in openbaar account)

Opdracht 2: neem plaats op de stoel van de rechter (10 minuten)

Deze opdracht is gebaseerd op een uitspraak van de rechter. Laat de kinderen in kleine groepjes overleggen wat zij als rechter zullen beslissen: mag oma de foto's van haar kleinkinderen op Facebook laten staan? Of moet oma ze verwijderen om de privacy van haar kleinkinderen te beschermen, zoals moeder wil?

Klassikaal terugkoppelen. Dan kan je aan het einde vertellen wat de rechter ervan vond: oma moet de foto's binnen 10 dagen van Facebook verwijderen. Om ze te mogen plaatsen is toestemming van de moeder nodig (de kinderen zijn jonger dan 16 jaar, dan is toestemming van de ouders nodig). Die toestemming geeft moeder niet. Haalt oma de foto's niet van Facebook, dan moet ze een boete betalen van 50 euro per dag. 250 euro per dag, zoals moeder vroeg, vond de rechter te veel.

Opdracht 3: welk recht gaat voor? (5 minuten)

In het filmpje geeft de kinderombudsman een voorbeeld van botsende rechten: mag een kind privé houden wat hij op zijn telefoon met anderen deelt (recht op privacy)? Of mogen de ouders meekijken als ze zorgen hebben, bijvoorbeeld als ze denken dat hun zoon online gepest wordt (recht om beschermd te worden tegen pesten)?

Dit is een korte herhalingsoefening van het wegen van argumenten uit les 2. Bespreek het voorbeeld kort klassikaal: laat de kinderen voor beide rechten argumenten noemen. Daarna stemmen welk recht het zwaarst weegt: recht op privacy of het recht om beschermd te worden tegen pesten.

Opdracht 4 gevaren op internet benoemen (10 minuten)

De kinderen werken in groepjes. Ze kiezen één of meerdere stellingen en bespreken welke gevaren daaraan vast zitten. Dit zijn een aantal gevaren:

- Openbaar tiktokaccount: voor iedereen zichtbaar, ook voor mensen met verkeerde bedoelingen (bijvoorbeeld pedofilie, cyberpesten). Grooming (online kinderlokken) gebeurt vaak via zulke apps.
- Gemene reacties op Instagram: het gemak van cyberpesten. Anders dan in de echte wereld is een groot probleem dat het nooit stopt.
- Foto's doorsturen van een ander zonder toestemming: geen controle op wat een ander er vervolgens mee doet. Dit kan betekenen dat je foto in handen van vreemden komt die het misbruiken (catfish) of photoshoppen en op pornografische sites zetten.
- Telefoonnummer geven in chatroom: Mensen kunnen je lastig vallen of bedreigen, proberen je adres te achterhalen en dwingen om ongewenste dingen te doen. Ook kunnen ze proberen je te hacken en zo geld stelen (simswapping) of onaardige berichten sturen naar jouw contacten of hen proberen te hacken/ te bestelen.

Klassikaal. Laat kinderen de gevaren benoemen bij elk van de situaties. Daarna volgt een filmpje over het beperken van de gevaren.

gemeentelijke
kinderombudsman

Meent 106 (4e etage) in Rotterdam

0800 2345 111 (gratis)

06 580 73 580

kinderombudsmanrotterdam.nl

www.twitter.com/kinderomb_010

www.facebook.com/kinderombudsman010